

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Linnainmaan koulu 2024-2025

Koulukiusaamisen tunnusmerkit

- Kiusaaminen on fyysistä, psyykkistä, sanallista tai sosiaalista
- Kiusaaminen on suoraa tai epäsuoraa
- Vihamielisen, painostavan tai epämiellyttävän ympäristön luominen on osa kiusaamista
- Kiusaaminen tapahtuu **toistuvasti**
- Kiusaajan/kiusaajien ja kiusatun välillä vallitsee epätasapaino
- Kiusaaminen on **tahallista ja tietoisista**
- Kiusaamisella **alistetaan ja loukataan toista**
- Kiusaamiseen liittyy ryhmän **vahvistava ja hyväksyvä käyttäytyminen**

Ennaltaehkäisevät toimet koulun tasolla

- Koulun aikuisten välinen yhteistyö, tiedottaminen ja kouluttaminen
- Järjestyssäännöt ja ok-käytösoppaat (koulun pelisäännöt)
- Tehokas ja riittävä välituntivalvonta sekä sisällä että ulkona, kaikkien aikuisten puuttuminen epäasialliseen käyttäytymiseen
- Hyvinvointikyselyt ja kyselyiden tulosten pohjalta tehdyt kohdennetut toimenpiteet
- Ohjattu välituntitoiminta, mahdollisuudet tekemiseen välitunneilla
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen opetussuunitelman mukaisesti
- Koko koulun yhteiset juhlat ja tapahtumat
- Yhteistyö vanhempien kanssa, tuntimerkinnät
- Yhteistyö Linnainmaan koti ja koulu ry:n kanssa
- Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Ennaltaehkäisevät toimet yksilötasolla

- Oppilaan kuunteleminen ja osallistaminen ikätason mukaisesti
- Sosiaalisten taitojen ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen
- Oppilaan ohjaaminen valintatilanteissa
- Riitojen selvittelyyn saatava tuki
- Yhteydenpito oppilaan vanhempiin
- Kouluvalmentajien tuki yksittäisille oppilaille
- Oppilashuollon palvelut

Ennaltaehkäisevät toimet luokan / ryhmän tasolla

- Oppilaiden kanssa laaditut oman luokan säännöt
- Luokan yhteisen matkan tukeminen (ryhmäytys, oman luokan päivä)
- Yhteistyötä vaativat työtavat
- Leirikoulut ja opintoretket, teemapäivät
- Avoin ja kannustava ilmapiiri
- Lv-välkät, LV-tunnit
- Koulun aikuisten yhteistyö vanhempien kanssa sekä vanhempien keskinäinen yhteistyö
- Oppilashuollon palvelut, konsultaatio, kouluvalmentajat

Vastuut ja velvollisuudet

- **Opettajalla on velvollisuus selvittää ne kiusaamistapaukset, jotka ovat tapahtuneet koulupäivän aikana.** Kuraattori ja rehtori voivat olla tarpeen mukaan auttamassa opettajaa selvittelyssä. Seuraamusten määrääminen kuuluu kuitenkin aina opettajan/rehtorin tehtäviin.
- **Koulun ulkopuolella, koulumatkoilla ja vapaa-ajalla esiintyvät kiusaamistapaukset ja väkivalta kuuluvat huoltajien vastuulle.** Huoltajien velvollisuus on valvoa ja puuttua lastensa käyttäytymiseen sekä selvittää ristiriidat muiden huoltajien kanssa tarvittaessa viranomaisten (esimerkiksi poliisi, lastensuojelu) avulla.
  - Jokaisen koulun aikuisen velvollisuutena on välittää puolueetonta koululle tullutta tietoa kaikkien asianosaisten huoltajille
  - Opettaja voi jakaa huoltajien käyttöön toisten asianosaisten huoltajien yhteystietoja kun on saanut siihen luvan.
  - Tarvittaessa huoltajat voivat tavata toisiaan koulun tiloissa koulupäivän jälkeen ennalta sovitusti. Opettaja voi olla läsnä tilaisuudessa, mikäli huoltajat näin toivovat.
- Oppilaita kannustetaan **aktiivisesti kertomaan kiusaamisesta** ja kaikenlaisista ristiriidoista vanhemmille / koulun aikuisille
  - Kiusaamisesta/häirinnästä voi myös ilmoittaa kuraattorille ja kouluvalmentajalle erillisen lomakkeen kautta
- Kiusaamisella on taipumus pahentua ja laajentua ellei siihen puututa
- **Seuranta** aktiivisessa roolissa -> seuranta päättyy peruskoulun päättyessä
- Kaikissa prosessin vaiheissa voi konsultoida kuraattoria ja sopia tarvittaessa työnjaosta. Kouluvalmentaja voi myös auttaa prosessin eri vaiheissa erityisesti 6.-9.luokkalaisten oppilaiden osalta.

1.Yksittäisen tilanteen selvittäminen

Havainto yksittäisestä ikävästä tilanteesta

Pysäytä tilanne, erota osapuolet, poista sivulliset

Tilannearvio -> voidaanko hoitaa heti

Kyllä

Omasta havainnosta kertominen, osapuolten kertomukset

Ei

Osapuolten saattaminen eroon rauhoittumaan

Onko kyseessä riitatilanne ja onko asia selvitettävissä?

Tieto omalle opettajalle, taustojen selvittelyä

SELVITTELYTILAISUUS

Tarkemman selvittelyajan sopiminen esim. seuraavalle välitunnille tai koulupäivän loppuun

Ei

Kyllä

Anteeksipyynnöt
Päätös tiedottamisesta kotiin (matala kynnyks, aina jos väkivaltaa niin tiedotetaan)

Päätös seuraamuksista (kasvatuskeskustelu, jälki-istunto) ja ilmoitus kotiin

Mikäli syytä epäillä, että tapaukseen liittyy kiusaamista, kuraattori kopioksi kotiin menevään wilmaviestiin

2.Kiusaamisasian selvittely

Viesti tai havainto koulukiusaamisesta
Luokanopettajalla/luokanohjaajalla ensisijainen selvittelyvastuu, omat muistiinpanot tärkeitä

Vakavaa tai toistuvaa
kiusaamista

Keskustelu mahdollisen
kiusaajan/kiusaajien
kanssa

Keskustelu
mahdollisen
uhrin/uhrien kanssa

Keskustelu
mahdollisen todistajan
kanssa

Järjestä yhteinen kohtaaminen (pääsääntöisesti vasta kun tapahtuminen kulku ja vakavuus on sinulle selvä ja koteihin on ilmoitettu)

Ilmoitus molempiin
koteihin, kuraattori
kopiona viesteihin

Seurannasta sopiminen
-> seurannan työnjako ja
tiedonsiirto esim. seuraavalle
opettajalle
-> vastuuta kiusatulle lapselle ja
vanhemmalle

Kiusaaminen jatkuu

Ilmoita asiasta
kuraattorille
sekä tiedoksi
rehtorille.
Toimenpiteet ja
prosessi
suunnitellaan
yhdessä.

3. Väkivaltatilanteet

Toimintaohje vakaviin väkivaltatilanteisiin löytyy koulun kriisisuunnitelmasta

Monet lievätkin väkivaltatilanteet täyttävät rikoksen tunnusmerkit. Väkivaltatilanteen jälkeen tulee konsultoida kuraattoria/rehtoria ja harkita lastensuojeluilmoituksen tai rikosilmoituksen tekemistä.

Vakavista väkivaltatilanteista ilmoitukset tehdään aina rikosilmoitus/lastensuojeluilmoitus.

Mahdollisen lastensuojeluilmoituksen tekee aina se koulun aikuinen, joka on tilanteen havainnut. Rikosilmoituksen tekee pääsääntöisesti koulun rehtori saatuaan tapauksesta riittävät tiedot (poliisin ohje). Molemmissa tapauksissa huoltajia tiedotetaan ilmoituksen tekemisestä.

Yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta

- Väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteiden jälkeinen tuki ja muut toimenpiteet suunnitellaan aina tapauskohtaisesti erikseen moniammatillisesti
- Huoltajat voivat olla suoraan yhteydessä oppilashuollon henkilöstöön tai tapahtumaa koululla selvittänyt aikuinen voi konsultoida oppilashuollon henkilöstöä jatkotoimien suunnittelemiseksi
- Tapahtuman jälkeen voidaan huoltajan ja oppilaan suostumuksella koota moniammatillinen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, jossa tarvittavat tukitoimet suunnitellaan

Suunnitelmasta tiedottaminen, perehdyttäminen ja päivittäminen

- Tämä suunnitelma käsitellään syyslukukauden aikana Linnainmaan koulun henkilöstön kanssa ja on löydettävissä koulun kotisivuilta ja LAA-opet Sharepointista (sisäinen tiedotuskanava)
- Suunnitelmaa päivitetään osana lukuvuosisuunnitelmaa jokaisen lukuvuoden alussa